

YENİ YETİŞTİRİCİLER İÇİN BİLGİ NOTU

1- ADINIZA KAYITLI BİR KISRAĞINIZ OLMALI

Sahip olduğunuz/olacağınız kısırağınızın damızlıkta kullanılabilmesi için gerekli şartlara haiz olmalıdır. Bu şartları ykk.gov.tr veya tjk.org web adresinde de bulabileceğiniz Safkan Arap ve İngiliz Atlarının Soy Kütüğü, İthalat ve İhracatı Hakkındaki Yönetmelik'te (<http://www.ykk.gov.tr/Ekler/20150305.pdf>) ve 2015-04 sayılı Hayvan Hastalıkları ile Mücadele ve Hayvan Hareketleri Kontrolü Genelgesi'nde bulabilirsiniz. (<http://www.tarim.gov.tr/Sayfalar/Detay.aspx?OgeId=1194&Liste=Mevzuat>)

2- KISRAĞINIZIN DAMIZLIK BELGESİ OLMALI

- Damızlık Belgesi çıkarmadan kısırağınızı aşımında kullanamazsınız. Bu nedenle İstanbul'da TJK Yarışılık Müdürlüğü, diğer illerde Kayıt Bürolarından damızlık yapmak istediğiniz atınızın performans dökümünü almalısınız.
- Damızlık Belgesi çıkarabilmek için, kısırağın bulunduğu yerdeki İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne dilekçe ile başvurmalısınız. Dilekçenizde damızlığa ayracağınız atınızın bulunduğu hara/çiftlik bilgilerini belirtmelisiniz.
- Dilekçenizi İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne teslim etmeden önce, T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ETLİK VETERİNER KONTROL MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ banka hesabına, ilgili yıl için belirlenmiş olan kan analiz ücretini ödeyerek (kısırağınız ithal ise ayrıca DNA Analiz ücretini ödemeniz gerekecektir) ve banka dekontunu almalısınız. Dekontun açıklama kısmına kısrağın isminin kan analizlerinin Damızlık Belgesi çıkartılması için yaptırıldığına mutlaka belirtilmesi gerekmektedir.
- Dilekçe ekinde sunulması gereken başvuru evrakları arasında;
 - a) Kan Analiz Ücreti ile ilgili bankadan aldığımız ödeme dekontu, (Kısrağın ithal ise DNA Analiz ücreti dekontu dahil edilecek)
 - b) Kısırağınızın pedigrisi,
 - c) Yerli kısrağlar için 2 adet, ithal kısrağlar için 5 adet fotoğraf (9*12 cm ebadında ve atın sol tarafından baş hafif sola dönük, alın ve dört ayağı ile tırnakları dahil görülecek şekilde yatay olarak çekilmiş)
 - d) İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Döner Sermaye Saymanlığı'na yapılacak ödemenin dekontu (İlgili İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü Döner Sermaye Saymanlığı tarafından her yıl ve her işlem için ayrı ayrı belirtilir)
 - e) Damızlığa ayrılacak kısrağlar 14 yaşından büyük olamaz (Yönetmelik – Madde 6/13)

3- AŞIM HAZIRLIKLARI

- Aşım sezonu öncesi kısırağınızı bir veteriner hekime muayene ettirerek, herhangi bir sağlık sorunu olup olmadığını ve Aşılama Programı kapsamında yapılması gereken koruyucu aşılarının hepsinin tamamlanmış olduğunu teyit ettirmelisiniz. Kısırağınızda herhangi bir sağlık sorunu tespit edilirse, tedavisinin aşım sezonu başlamadan bitirilmesine önem gösteriniz.
- Kısırağınıza aşım yaptırmak istediğiniz aygırı belirlemeli ve bu aygırın aşım yapacağı yeri öğrenmelisiniz.
- Seçtiğiniz aygır için aşım müracaatında bulunmalısınız. Eğer seçtiğiniz aygır, Türkiye Jokey Kulübü Hara veya Aşım İstasyonlarında aşım yapacağı duyurulan aygırlardan ise duyuruda belirtilen hususları yerine getirerek, Türkiye Jokey Kulübü Hara, Aşım İstasyonları veya Hipodromları aracılığıyla seçtiğiniz aygır için ilan edilen tarihler arasında aşım müracaatında bulunmalısınız. TJK Hara/Aşım İstasyonlarında bulunan aygırlar için aşım müracaatları her yıl TJK Yönetim Kurulu tarafından belirlenen ve Genel Müdürlük tarafından ilan edilen tarihte başlar ve 30 Haziran tarihine kadar devam eder. Eğer seçtiğiniz aygır TİGEM ya da özel şahıslara ait ise aygırın ilgilisi ile (aygır sahibi, hara ve çiftlik sahibi ve/veya yöneticisi) temas kurmalısınız.
- Türkiye Jokey Kulübünde aşım sezonu Şubat ayının 15'inde (dahil) başlar ve Haziran ayının 30'unda (dahil) sona erer.

4- AŞIM SÜRECİ

- Aşım hakkı kazandığınız veya sahibiyle anlaştığınız aygır için size belirtilen sürede kısırağınızı aygırın bulunduğu yere götürmelisiniz. Tercih ettiğiniz ve hak kazandığınız aygır TJK Hara/Aşım İstasyonlarında ise TJK tarafından ilan edilen yetkili Müdürlükler ile iletişime geçmeniz ve gerekli kontroller sağlanıp Hara/Aşım İstasyonuna giriş onayı aldıktan sonra kısırağınızı yola çıkarmalısınız. Özel hara/çiftlikte bulunan bir aygıra göndereceğiniz kısrağınız için ise; anlaşma sağladığınız yetkililer ile temasa geçerek randevu almanız veya mutabık kalmanız, karşılaşılabileceğiniz muhtemel olumsuzlukların önüne geçecektir.
- Kısırağınızı aşım yapılacak çiftlik/haraya nakletmeden önce, İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri'ne başvurarak, "Araç Dezenfeksiyon Belgesi ve At Sağlık Raporu"nun çıkartmanız zorunludur. Bu sorumluluk kısrağınızın sahibi olarak size aittir.
- "Araç Dezenfeksiyon Belgesi ve At Sağlık Raporu" almadan kısırağınızın şehirler arası/ilçeler arası nakledildiği kolluk kuvvetleri tarafından tespit edilmesi durumunda, cezai müeyyideye maruz kalmanız kaçınılmazdır.
- Gerekli şartları sağlayan kısırağınız Hara/Aşım İstasyonlarına kabul edilir ve aşım işlemi gerçekleştirilir.

- Kısrağın gebelik süresi ortalama 11 ay 11 gün olup, bu durum kısrağa göre değişkenlik (erken/geç doğum) gösterebilir.

5- DOĞAN TAYINIZIN TESCİL VE SOY KÜTÜĞÜNE KAYIT EDİLMESİ (PEDİGRİ ÇIKARTILMASI)

- Pedigri Belgesi, basitçe bir atın “Kimlik Belgesi” dir. Pedigri Belgesinde, atın orjini, eşgali, fotoğrafı, çip numarasının yanı sıra düzenli yapılması gereken aşı bilgileri de yer almaktadır. Pedigri Belgesi tayın Türk Soy Kütüğüne kaydı yapıldıktan sonra YKK tarafından düzenlenir. Tescil işlemi tamamlanmayan, dolayısıyla pedigri çıkarılmayan atların yarışlarda koşturulması ve/veya damızlıkta kullanılması mümkün değildir.
- Doğan tayın yetiştiricisi, doğum esnasında soy kütüğü kayıtlarında kısrağın sahibi olan kişidir. Yetiştiricilik primini alabilmeniz için doğum tarihinde soy kütüğü kayıtlarında kısrağın sizin adınıza kayıtlı olmalıdır. Doğumdan sonra tayınızı satmanız halinde de hak ettiği yetiştiricilik primlerini siz alırsınız
- Tayınızın doğum tarihinden itibaren en geç 3 ay içerisinde tescil işlemleri için İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerine başvurmalısınız. Bu süre son derece önemli olup, zamanında başvuru yapılmaması durumunda tayınızın pedigri belgesi başvurusunu ilgili yıl için belirlenmiş olan (2015 yılı için yaklaşık 7500 TL) cezayı ödeyerek yapmak zorunda kalabilirsiniz.
- Tescil işlemleri için istenen belgeler (Safkan Arap ve İngiliz Atlarının Soy Kütüğüne Kaydı, İthalat ve İhracatı Hakkındaki Yönetmelik Madde 17)
 - I. At sahibinin resmi tebligat yapılacak adresini de içeren beyanı,
 - II. At sahibinin resmi ve T.C. kimlik numarası beyanı,
 - III. Tayın anasının Tohumlama Belgesi (Aşım Sertifikası),
 - IV. DNA analiz raporu,
 - V. Atın 3 adet 9*12 cm ebadında fotoğrafı,
 - VI. At eşkal ve muayene raporu (Arap taylorları için),
 - VII. İl At Islahı Komisyon Kararı,

6- TAY VE KISRAĞIN AŞILARININ YAPTIRILMASI

- Kısrağınızın/Tayınızın koruyucu aşılarının yapılabilmesi için, kısrağın aşım/gebelik bilgileri (Son aşım tarihi, aygır ve çiftlik bilgileri vb.) ile tayın doğum bilgilerini (Doğum tarihi, orjini, donu, cinsiyeti ve bulunduğu çiftlik) en yakın Türkiye Jokey Kulübü Hipodromuna veya Hara /Aşım İstasyonuna bildirmek suretiyle Aşı Takip Sistemine kaydını yaptırmalısınız.
- Aşılamalar, kısrağın/tayın bulunduğu yerde Türkiye Jokey Kulübü Veteriner Hekimleri veya bağlı bulunulan İl/İlçe Tarım Müdürlüğü Veteriner Hekimleri tarafından yapılır.

- Koruyucu aşıların düzenli yapılabilmesi için her türlü bilgiyi (aşım, gebelik, doğum) Türkiye Jokey Kulübü ilgili personeline bildirmek sizin, aşı tarihlerinin takibi ise TJK ve İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlükleri Veteriner Hekimlerinin sorumluluğundadır.

7- KISRAĞINIZA TEKRAR AŞIM YAPTIRMAK İSTERSENİZ

- Damızlıkta kullanmak üzere ayırdığınız kısrağınızın Damızlık Belgesini her yıl mutlaka vize ettirmelisiniz.
- Kısrağınızın damızlık belgesi vizesini yaptırmak için her yıl Kasım ayı itibari ile İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne dilekçe ile başvurmalısınız. Dilekçe ekine T.C. Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı ETLİK VETERİNER KONTROL MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ banka hesabına, ilgili yıl için belirlenmiş olan kan analiz ücretini ödeyerek banka dekontunu almalısınız. Dekontun açıklama kısmına kısrağın isminin ve kan analizlerinin vize amaçlı yaptırıldığına mutlaka belirtilmesi gerekmektedir.
- Başvurunuzu takiben İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nde görevli veteriner hekimler kısa süre içinde müracaatınıza cevap verip, kısrağınızın kan örneğini alabilmek için sizden randevu talep edeceklerdir.
- Randevu günü kısrağınızın kan örneklerini alan İl/İlçe Tarım Müdürlüğü veteriner hekimleri kan numunelerini ETLİK VETERİNER KONTROL MERKEZ ARAŞTIRMA ENSTİTÜSÜ'ne göndererek RUAM, EVA, DOURINE ve SALMONELLA ABORTUS EQUI hastalıkları yönünden testlerin yapılmasını sağlarlar.
- Kısrağınızın kan sonuçları 2-3 hafta içinde başvuru yaptığımız İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'ne, Türkiye Jokey Kulübü Hara ve Aşım İstasyonları İş Geliştirme Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü'ne ve At Sağlığı ve Veterinerlik Hizmetleri Müdürlüğü'ne ulaşacaktır. Kısrağınızın kan analiz sonuçlarını belirtilen Müdürlüklerden öğrenebilirsiniz.
- Kısrağınızın Damızlık Belgesini çıkartmak ve her yıl vizesinin yapılması için gerekli başvuruları yapmak sizin sorumluluğunuzdadır.
- Kısrağınızın kan sonuçlarının negatif (yani temiz) geldiğini öğrendiğinizde, kısrağınızın damızlık belgesini İl/İlçe Tarım Müdürlüklerinden kaşeleterek, o aşım sezonuna ait VİZE işlemini tamamlamış olursunuz. Unutmayınız, vize işlemi yapılmamış hiçbir kısrağın o aşım sezonunda damızlık olarak kullanılamaz. Aşım yaptırılmış olsalar dahi doğacak taylarına pedigrini alamaz ve soy kütüğüne kayıt yaptırılamaz.

8- TAYINIZA İSİM KOYMALISINIZ

- Tayınız eğer İngiliz ise iki yaşını doldurduğu yılın son gününe kadar ismini tescil ettirmelisiniz. Bu işlemi TJK Yarışçılık Müdürlüğü veya hipodromlardaki kayıt büroları aracılığıyla yapabilirsiniz.

- Tayınız eğer Arap ise tayınıza vereceğiniz ismi mutlaka tescil sırasında tescil evraklarıyla birlikte göndermelisiniz.
- Tayınıza isim koyarken (Yönetmelik Madde 19);
 - (a) Vereceğiniz isim boşluklar dahil, Arap taylarında 27 harfi, İngiliz taylarında ise 18 harfi geçmemelidir. Tescil ettirilen isim değiştirilemez.
 - (b) İsim verilirken;
 - Kullanılması korumaya alınmış ve yasaklanmış,
 - Kullanılma hakkı mahfuz olan,
 - Karışıklığa sebep olabilecek veya dini ve sosyal nedenlerle kullanılması uygun olmayan,
 - Ticari ve reklam maksadı ile kullanılmak istenen,
 - Kendisi ya da yakınlarınca izin verilmedikçe kişilerin adları olan, İsimlerin kullanılmamasına dikkat edilir. Pedigriler Bakanlığın her yıl belirleyeceği ücretin Yarış Müessesesine (TJK) yatırıldığına dair makbuz mukabilinde at sahibi veya yetkili vekiline teslim edilir.
 - (c) Yaşayan atların tescil edilmiş isimleri, bu isimlere yazılış ve okunuş yönünden benzerlik gösteren isimler ve aygır isimleri ölümlerini takip eden 15 yıldan önce, kısarak isimleri ölümlerini takip eden 10 yıldan önce, diğer atların isimleri ise ölümlerini takip eden 5 yıldan önce kullanılamaz.
 - (d) İsimlerin başına ve sonuna rakam konulamaz.
Kurallarına dikkat etmelisiniz.
- Hiçbir yarış atı, isimsiz olarak koşuya kayıt ettirilemez. (At Yarışları Yönetmeliği Madde 29/2)

9- KISRAĞINIZIN / TAYINIZIN SOY KÜTÜĞÜNDEN DÜŞÜRÜLMESİ

- Soy kütüğüne kayıtlı atınızın ölmesi durumunda, atın ölüm tarihinden itibaren iki ay içinde, ata ait pedigrisi ve varsa damızlık belgesini İl/İlçe Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüklerine teslim edilmesi gerekmektedir. Ölen ata ait gerekli işlemler yapıldıktan sonra pedigrisi Bakanlığa gönderilir. (Yönetmelik – Madde 29 /1)
- Yirmi beş yaşını kayden dolduran bütün atların her yılın başında yaşadığının bildirilmesi şarttır. Aksi takdirde söz konusu at ölü kabul edilir ve pedigrisi iptal edilir. (Yönetmelik – Madde 29 /2)

10- SORULARLA DAMIZLIK KISRAK SEÇİMİNE YÖNELİK TAVSİYELER

- Damızlık bir kısrağı değerlendirirken hangi 4 önemli kriteri göz önünde bulundurmalısınız?
 1. Pedigrisi
 - İyi bir kan hattına sahip mi, babasının başarılı bir yarış kariyeri var mıydı?
 - Babadan kardeşleri arasında grup koşusu kazanmış olan var mı?
 2. Performans

Kısrakın yarış kariyerinde yarış kazanmışlığı var mı? Hangi dereceleri elde etmiş? Yarış kariyerinde sağlığını etkileyen önemli sorunları olmuş mu?

3. Konformasyon

Doğacak taylarına aktaracağı kalıtsal konformasyon bozuklukları (amudiyet bozuklukları) var mı?

4. Koşan Taylarının Yarış Kariyeri

Koşan taylarının arasında yarış kazanan var mı? Hangi dereceleri elde etmişler? Satıldıklarında satış değerleri iyi miydi?

- Kısrak sorunsuz bir şekilde gebe kalabiliyor mu? Bilinen potansiyel fertilitite problemleri var mı?
- Kısrakınızın ve tayınızın yıl boyunca duracağı işletmede veya çiftliğinizde:
 - Yeterli miktarda çayırılık alan mevcut mu?
 - Dengeli bir yemleme programı (rasyon) uygulanıyor mu?
 - Düzenli Veteriner Hekim takibi mevcut mu?
 - Düzenli ağırlık kontrolleri ve anti-paraziter uygulamaları yapılıyor mu?
 - Her türlü işlemin düzenli kaydı tutuluyor mu?

11- ÖNEMLİ HUSUSLAR VE TARİHLER

- Damızlıkta kullanılacak kısrak ve aygırların Damızlık Belgesinin **her yıl KASIM ayı** itibari ile vize ettirilmesi,
- Yurt dışından ithal edilerek damızlıkta kullanılmak istenen aygır ve kısrakların **uluslar arası referans laboratuvarında yapılmış testlerini takiben 60 gün içinde** Türk Soy Kütüğü başvurularının yapılmış olması,
- Doğan tayların **doğum tarihini takiben 3 ay içinde** Türk Soy Kütüğü başvurularının yapılması,
- Yurt dışına aşım için gidecek kısraklar için ilgili aşım sezonundan önce **15 Ekim** tarihine kadar taleplerini belirten dilekçenin TJK Genel Müdürlüğü'ne sunulması,
- Koruyucu aşılarının düzenli yapılabilmesi için özel çiftliklerde aşım gören kısrakların son aşım tarihi ve aygır bilgileri ile doğan tayların doğum tarihlerinin TJK ilgili Müdürlüklerine bildirilmesi,
- Büyük tay ve koşan atların hipodromlara kabulü ve yarışlara kayıtlarının yapılabilmesi için her yıl **Nisan ve Kasım** aylarında temel aşılarının yaptırılması,
- Arap tayları için Bakanlık tarafından ilan edilen tarihlerde 3 yaş muayenelerinin yaptırılması,
- Ölen atların Türk Soy kütüğünden düşülmesi için en geç 2 ay içinde bildirimde bulunulması,

Ayrıca yukarıda belirtilen hususlarla ilgili Talimat ve Yönetmeliklere aşağıda bulunan web adreslerinden ulaşabilirsiniz.

www.ykk.gov.tr

www.tjk.org

http://medya.tjk.org/medyaftp/pdf/Tesvik_Talimatnamesi.pdf -

<http://www.tarim.gov.tr/Sayfalar/Detay.aspx?OgeId=1194&Liste=Mevzuat>

Sorularınız ve detaylı bilgi için İstanbul'da Veliefendi Hipodromu'nda bulunan Genel Müdürlüğe bağlı aşağıda sunulan Müdürlüklere başvurabilirsiniz;

- At Sağlığı ve Veterinerlik Hizmetleri Müdürlüğü: asvhmud@tjk.org , 0 212 414 69 10
- Hara ve Aşım İstasyonları İş Geliştirme, Planlama ve Koordinasyon Müdürlüğü, haikmud@tjk.org , 0 212 414 69 26
- Yarışcılık Müdürlüğü, yariscilikmudurlugu@tjk.org 0 212 414 67 45

Söz konusu broşürde yer alan bilgiler sadece bilgi amaçlı olarak verilmektedir. Bu bilgilerin doğruluğu, bütünlüğü veya güncelliği konusunda tarafımızdan herhangi bir garanti taahhüt edilmemekte ve bu konularda sorumluluk kabul edilmemektedir.

Güncelleme Tarihi: 30.11.2015